

Ügyszám: NAIH/2020/8268/2

Dr. Salgó László Péter helyettes államtitkár

Igazságügyi Minisztérium

Budapest

peter.laszlo.salgo@im.gov.hu

Másolatban kapják:

aniko.raisz@im.gov.hu

Tisztelt Helyettes Államtitkár Úr!

A Tervezet véleményezésére rendelkezésre álló, rendkívül korlátozott időkeretre (kevesebb, mint 2 óra) tekintettel, az alábbiakban kizárólag a Tervezet 1. §-a vonatkozásában, a személyes adatok védelméhez kapcsolódó, tervezett szabályokkal kapcsolatban fejtem ki álláspontomat, figyelemmel arra is, hogy e szabályoknak az Európai Unió jogával való összhangjának biztosítása Magyarország kötelezettsége, így a Nemzeti Adatvédelmi Hatóság e tekintetben az uniós jog – elsősorban az általános adatvédelmi rendelet (a továbbiakban: GDPR) – a megfelelő alkalmazásának szükségességére is felhívja a figyelmet.

A Tervezettel érdemét tekintve azonos tartalommal 2020 májusában elfogadott, már nem hatályos, *a veszélyhelyzet idején az egyes adatvédelmi és adatigénylési rendelkezésektől való eltérésről szóló 179/2020. (V. 4.) Korm. rendelet* az Európai Adatvédelmi Testület figyelmét is felkeltette, azzal kapcsolatban a Testület álláspontot fogadott el, valamint a Testülethez forduló szervezetek részére küldött levelében is reagált, ezen dokumentumok elérhetőek a következő hivatkozásokon keresztül:

https://edpb.europa.eu/sites/edpb/files/files/file1/edpb_statement_art_23gdpr_20200602_en.pdf

https://edpb.europa.eu/news/news/2020/thirtieth-plenary-session-edpb-response-ngos-hungarian-decrees-and-statement-article_en

A tárgykör azóta is a Testület napirendjén van, jelenleg a GDPR 23. cikkének alkalmazása vonatkozásában készülő iránymutatás végleges szövegének kialakítása folyamatban van.

Noha ezen iránymutatás elfogadására formálisan még nem került sor, annak előkészülete során számos, az előzőekben is jelzett dokumentumokban is megjelenő, a Testület tagjai által osztott

követelmény megfogalmazódott, amely a **GDPR 23. cikk alkalmazása jogszerűségének feltétele**.

Ezen feltételek különösen az alábbiak:

A jogszabály-előkészítőnek az érintetti jogok korlátozása tekintetében **szükségességi-arányossági vizsgálatot [GDPR 23. cikk (1) bekezdés], valamint adatvédelmi hatásvizsgálatot [GDPR 35. cikk, Infotv. 25/G. § (6) bekezdés] kell készítenie**, amelyet hozzáférhetővé kell tennie a nyilvánosság számára. Ezen vizsgálatnak – többek között – egyértelműen be kell mutatnia, hogy a **korlátozások mely, a GDPR 23. cikk (1) bekezdésében meghatározott indokon alapulnak**, annak elérése a korlátozások alkalmazása során **mely szempontok szerint tekinthető feltétlenül szükségesnek és arányosnak**. A Tervezet vonatkozásában **ilyen vizsgálat eredményéről nincs tudomásom**, így a korlátozás jogszerűségének alapvető feltételei nem állapíthatók meg.

A korlátozás – az előzőekben említett szükségességi-arányossági vizsgálat eredményei alapján – **nem eredményezheti valamennyi érintetti jog gyakorlásának felfüggesztését**, az csak a **GDPR 23. cikkében meghatározott** érintetti jogok **legszűkebb körére** korlátozódhat. A Tervezet jelenleg minden, a GDPR III. fejezetében meghatározott érintetti jog tekintetében alkalmazandó különös korlátozásokat állapít meg, ezek szükségszerűsége és arányossága csak az előzőekben említett vizsgálat eredményei alapján állapítható meg.

Az érintetti jogok korlátozására irányuló szabály kialakítása során a szabályozásnak tartalmaznia kell a **GDPR 23. cikk (2) bekezdésében meghatározott elemeket** is, amelyek közül a Tervezet jelenleg **több elemet nem vagy nem egyértelműen tartalmaz**. Ezek vonatkozásában különösen az alábbiakra hívom fel a figyelmet.

- A korlátozás **tárgyi hatályát** (mely személyes adatok, mely célból történő kezelése és pontosan mely érintetti jogok tekintetében alkalmazandó a korlátozás) egyértelműen meg kell határozni **[GDPR 23. cikk (2) bekezdés a), b) és c) pont]**. Ezen tárgyi hatály meghatározás a Tervezet jelenlegi szövegében elnagyolt és hiányos.
- A korlátozás **szervi-személyi hatályát** az elérendő cél tekintetében a **legszükségesebb körre** szükséges korlátozni, e szervi hatályt (adatkezelői kört) emellett **egyértelműen meg kell határozni (ld. GDPR 23. cikk (2) bekezdés e) pont]**. A Tervezet e személyi hatályt jelenleg nem határozza meg pontosan, az a korlátozás tárgyi hatálya alá tartozó minden adatkezelő vonatkozásában alkalmazandó lenne. E hatály tekintetében a szabályozás arányossága tekintetében – ha a korlátozás indoka és a jogalkotói cél erre irányul – megfelelőbb lehet például kizárólag a járvány elleni védekezés „frontvonalában” részt vevő, egészségügyi intézmények tekintetében alkalmazandóvá tenni.

Mindezek alapján – tekintettel arra is, hogy a Tervezet vonatkozásában az előzőekben jelzett szükségességi-arányossági vizsgálat elvégzésére, annak eredményei közzétételére tudomásom szerint nem került sor – a **Tervezet 1. §-nak elhagyását tartom szükségesnek**.

A tárgykör szabályozására **kizárólag abban az esetben látok lehetőséget, ha az előzőekben jelzett feltételrendszernek a tervezett szabályozás maradéktalanul eleget tesz**.

A GDPR 23. cikkéből fakadó, az Európai Adatvédelmi Testület jogértelmezése alapján a fentiekben jelzett **követelményrendszer érvényesítését a szabályozásban arra tekintettel is szükségesnek tartom**, hogy az Európai Unió Bíróságának következetes gyakorlata *[2018. december 4-i ítélet, C-378/17, 38. bekezdés]* a tagállami jogalkalmazókra, így a bíróságokra és más állami (adatkezelő) szervekre, valamint a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóságra az alábbi kötelezettséget rója:

„Amint azt a Bíróság több alkalommal kimondta, ezen, **az uniós joggal ellentétes nemzeti jogszabályok alkalmazásának mellőzésére vonatkozó kötelezettség** nemcsak a nemzeti bíróságokat terheli, hanem **az uniós jogot hatáskörének keretei között alkalmazni hivatott minden állami szervet is, ideértve a közigazgatási hatóságokat** (lásd ebben az értelemben: 1989. június 22 i Costanzo ítélet, 103/88, EU:C:1989:256, 31. pont; 2003. szeptember 9 i CIF ítélet, C 198/01, EU:C:2003:430, 49. pont; 2010. január 12 i Petersen ítélet, C 341/08, EU:C:2010:4, 80. pont; 2017. szeptember 14 i The Trustees of the BT Pension Scheme ítélet, C 628/15, EU:C:2017:687, 54. pont).

Ha tehát az előzőekben felsorolt követelményeknek **a Tervezet szerinti szabályozás nem tesz maradéktalanul eleget**, a szabályozás nem vehető figyelembe az uniós jog (így a GDPR) alkalmazása során, ami adott esetben a Tervezet szerinti korlátozásokat alkalmazó adatkezelők **jogsértő adatkezeléséhez vezethet**.

Kérem álláspontom szíves figyelembe vételét.

Budapest, 2020. november 20.

Üdvözlettel:

Dr. Péterfalvi Attila
elnök
c. egyetemi tanár